

Dodatok A

TENGWAR A ICH NÁZVY

ṙ	ṙ	ṙ	ṙ
tinco	parma	calma	quesse
ṛ	ṛ	ṛ	ṛ
ando	umbar	anga	ungwe
ḥ	ḥ	ḥ	ḥ
thule	formen	harma	hwesta
ḥ	ḥ	ḥ	ḥ
anto	ampa	anca	unque
ṁ	ṁ	ṁ	ṁ
númen	malta	ñoldo	ñwalme
ṁ	ṁ	ṁ	ṁ
óre	vala	anna	wilya
ṙ	ṙ	ṙ	ṙ
rómen	arda	lambe	alda
ṙ	ṙ	ṙ	ṙ
silme		esse	
λ	λ	λ	ο
hyarmen	halla	yanta	úre

Dodatok B

SKLOŇOVANIE

Skloňovanie niektorých podstatných mien s rozdielnymi koncovými hláskami s použitím vzorových slov **cirya** (lod'), **lassë** (list), **meldo** (priateľ), **elen** (hviezda) and **nat** (vec):

Singular					
Nominatív	cirya	lassë	meldo	elen	nat
Genitív	ciryo	lassëo	meldo	eleno	nato
Posesív	ciryava	lasséva	meldova	elenwa	nateva
Datív	ciryan	lassen	meldon	elenen	naten
Akuzatív	ciryá	lassé	meldo	elen	nat
Lokatív	ciryassë	lassessë	meldosë	elenessë	natessë
Alatív	ciryanna	lassenna	meldonna	elenna	natenna
Ablatíve	ciryallo	lassello	meldollo	elenello	natello
Inštrumentál	ciryanen	lassenen	meldonen	elennen	natenen
Respektív	ciryas	lasses	meldos	elenes	nates

Duál					
Nominatív	ciryat	lasset	meldu	elenet	natu
Genitív	ciryato	lasseto	melduo	eleneto	natuo
Posesív	ciryatwa	lassetwa	melduva	elenetwa	natuva
Datív	ciryant	lassent	meldun	elenent	natun
Akuzatív	ciryat	lasset	meldu	elenet	natu
Lokatív	ciryatsë	lassetsë	meldussë	elenetsë	natussë
Alatív	ciryanta	lassenta	meldunna	elenenta	natunna
Ablatíve	ciryalto	lasselto	meldullo	elenelto	natullo
Inštrumentál	ciryanten	lassenten	meldunen	elenenten	natunen
Respektív	ciryates	lassetes	meldus	elenetes	natus

Plurál					
Nominatív	ciryar	lassi	meldor	eleni	nati
Genitív	ciryaron	lassion	meldoron	elenion	nation
Posesív	ciryaiva	lassiva	meldoiva	eleniva	native
Datív	ciryain	lassin	meldoin	elenin	natin
Akuzatív	ciryai	lassi	meldoi	eleni	nati
Lokatív	ciryassen	lassessen	meldossen	elenissen	natissen
Alatív	ciryannar	lassennar	meldonnar	eleninnar	natinnar
Ablatív	ciryallon	lassellon	meldollon	elenillon	natillon
Inštrumentál	ciryainen	lassinen	meldoinen	eleninen	natinen
Respektív	ciryais	lassis	meldois	elenis	natis

Partitívny plurál					
Nominatív	ciryali	lasseli	meldoli	eleneli	nateli
Genitív	ciryalion	lasselion	meldolion	elenelion	natelion
Posesív	ciryalíva	lasselíva	meldolíva	elenelíva	natelíva
Datív	ciryalin	lasselin	meldolin	elenelin	natelin
Akuzatív	ciryalí	lasselí	meldolí	elenelí	natelí
Lokatív	ciryalissë(n)	lasselissë(n)	meldolissë(n)	elenelissë(n)	natelissë(n)
Alatív	ciryalinna(r)	lasselinna(r)	meldolinna(r)	elenelinna(r)	natelinna(r)
Ablatív	ciryalillo(n)	lasselillo(n)	meldolillo(n)	elenelillo(n)	natelillo(n)
Inštrumentál	ciryalínen	lasselínen	meldolínen	elenelínen	natelínen
Respektív	ciryalis	lasselis	meldolis	elenelis	natelis

Príklady obsahujú aj niekoľko špeciálnych prípadov ako duál s **-u** a skrátené koncovky v slove **elen**. Použitie pádov je vysvetlené v lekciiach 3, 6, 7, 10 a 13; čísla (singulár, plurál, duál a partitívny duál) sú v lekcii 1 a 2.

Dodatok C

ZÁMENNÉ KONCOVKY

Je známe, že Tolkien upravil systém zámenných koncoviek viac než raz. To však pochopiteľne nie je moc dobré pre porozumenie týchto tvarov. Ani tento stručný prehľad neobsahuje všetky overené tvary.

C.1 PRVÁ OSOBA PLURÁLU

V tomto kurze sme použili **-mmë** ako exkluzívne my („my a nie ty [vy]“), **-lmë** ako inkluzívne my („my a ty [vy]“) a **-lvë** ako duálové my („my obaja“). Takto to Tolkien použil v Quenyi v Pánovi prsteňov, a my môžeme ľahko rozdeliť tieto koncovky podľa charakteristických spoluhlások, napr. inkluzívne „my“ má obe spoluhlásky **l** pre formálne „ty, vy“ a **m** spojené s „my“, takže koncovka sa dá doslova preložiť ako „my a ty [vy]“.

Tolkien sa však v posledných rokoch rozhodol tento systém zmeniť. Nakoniec sa rozhodol, že **-mmë** by malo byť duálovým my, **-lmë** exkluzívnym a **-lvë** inkluzívnym.

Dôvod, prečo táto zmena nie je aj v tomto kurze, je pochopiteľný: sindarská zámenná koncovka **-m** sa dá odvodiť iba od koncovky spoločného eldarského jazyka **-mmX**, kde X je akákoľvek samohláska – ale ak by to bola duálová koncovka, Tolkienove zmeny by takisto zasiahli aj sindarský zámenný systém. Preto je snáď vhodnejšie zostať pri systéme, ktorý je vo väčšine publikovaných textov v Quenyi a Sindarine.

C.2 DRUHÁ OSOBA

Zmeny v 2. osobe sú ešte viac mäťúce: v ranej koncepcii nebol žiaden rozdiel medzi singulárom a plurálom, ale líšil sa formálny a neformálny jazyk. Tolkien píše:

„... všetky tieto jazyky nemali, alebo pôvodne nemali, žiaden rozdiel medzi singulárom a plurálom zámen druhej osoby, ale mali zreteľný rozdiel medzi bežnými tvarmi a zdvorilými“ (z: The Peoples of Middle-Earth, str. 42-43)

Toto je však neskôr jasne popreté: *„často sa to vyskytuje v tvaroch **hekat!** sg. a **hekal!** pl. so skrátenými zámennými príponami 2. osoby.“* (z: The War of the Jewels, str. 364)

Takže tu už je jasný rozdiel medzi singulárom a plurálom a spoluhlásky sú priradené ako **l** (plurál) a **t** (**c**) singulár (**c** môžeme odvodiť zo známych fonetických zmien).

Preto môže byť v podstate každá z nasledujúcich možností správna (závisí od toho, ktorú fázu vývoja berieme do úvahy):

- krátka koncovka **-t** a dlhá koncovka **-tyě** značia neformálnu reč, krátka koncovka **-l** a dlhá koncovka **-lyě** značia formálnu reč
- krátka koncovka **-t** a dlhá koncovka **-tyě** značia singulár, krátka koncovka **-l** a dlhá koncovka **-lyě** značia plurál
- pôvodne bola krátka koncovka **-t** pre singulár a **-l** pre plurál. Plurálové tvary sa však začali používať vo formálnej reči, preto **-l** sa môže použiť pre formálny singulár aj všetky plurály, kým koncovka **-t** by mala značiť neformálny singulár. Dlhé koncovky by sa preto mohli použiť, keď potrebujeme vyjadriť jasný rozdiel: **-tyě** ako neformálny singulár, **-ccě** ako neformálny plurál, **-lyě** ako formálny singulár a **-llě** ako formálny plurál.

V tomto kurze sa použila posledná možnosť, ak si ju raz zapamätáte, bude pre vás úplne ľahké prejsť na hociktorý iný štýl.